

Pakeitimas 2**João Ferreira, Nikola Vuljanic, Alfred Rubiks, Patric Le Hyaric, Marie Christine****Vergiat, Willy Meyer**

GUE/NGL frakcijos vardu

Pranešimas**A7-0029/2014****Czesław Adam Siekierski**

Mažieji ūkiai

2013/2096(INI)

Pasiūlymas dėl rezoliucijos (Darbo tvarkos taisyklių 157 straipsnio 4 dalis), keičiantis ne teisėkūros pasiūlymą dėl rezoliucijos A7-0029/2014**Europos Parlamento rezoliucija dėl mažųjų ūkių ateities***Europos Parlamentas,*

- atsižvelgdamas į 2011 m. gegužės 3 d. Komisijos komunikatą pavadinimu „Biologinė įvairovė – mūsų gyvybės draudimas ir gamtinis turtas. ES biologinės įvairovės strategija iki 2020 m.“ (COM(2011) 0244),
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. rugsėjo 7 d. rezoliuciją „Sąžiningos pajamos ūkininkams: veiksmingesnė Europos maisto produktų tiekimo grandinė“,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
- A. kadangi Europos mažieji ūkiai nuolat patiria demografinį, komercinį ir technologinį spaudimą, dėl kurio kaimo vietovės laipsniškai tampa vis mažiau agrarinės ir mažėja gyventojų skaičius tuose regionuose, kuriuose mažieji ūkiai sudaro didžiąją ūkių dalį, taip pat masiškai atsisakoma auginti gyvulius mažomis bandomis ir specifines vietines žemės ūkio kultūras;
- B. kadangi mažųjų ūkių skaičius atskirose valstybėse narėse skiriasi,
- C. kadangi mažieji ūkiai yra alternatyva ūkiams, kurie naudoja daug energijos ir vandens išteklių, kenkia aplinkai ir naikina darbo vietas;
- D. kadangi nustatant kainas reikia atsižvelgti į gamybos išlaidas ir teritorinę realybę;
- E. kadangi į mažųjų ūkių sunkumus turi būti žvelgiama plačiau, o darbo vietų ne žemės ūkio sektoriuje kūrimas ir viešųjų paslaugų teikimas kaimo vietovėse yra labai svarbūs šių teritorijų plėtrai ir mažųjų ūkių ateičiai;
- F. kadangi bendroje žemės ūkio politikoje (BŽŪP) mažiesiems ūkiams neteikiama pakankama svarba, visų pirma todėl, kad BŽŪP struktūra daugiausia paremta plotu ir istorine gamyba, o ne užimtumo ir pajamų lygio kriterijais, todėl, kad kai kurios valstybės narės nustatė minimalius tinkamumo paramai gauti reikalavimus pagal antrąjį

- ramstį, todėl, kad valstybės narės netaiko įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatų, skirtų mažųjų ūkių poreikiams užtikrinti, todėl, kad akcentuojamas tikslas didinti konkurencingumą ir dėl to vis didėja gamybos intensyvumas, arba todėl, kad buvo nuspręsta Sąjungos paramai netaikyti moduliacijos ir didžiausių ribų, kurias taikant sutaupytos sumos būtų perskirstomos smulkiesiems ūkininkams;
- G. kadangi su gamyba nesusieta pagalba naudinga tik dideliems ūkiams, taigi smulkieji ūkininkai neturi galimybės gauti didelės šios paramos dalies;
 - H. kadangi smulkieji ūkininkai, siekdami gauti finansinę paramą, susiduria su sunkumais, kurie atsiranda dėl mažo ar visiškai jokio šių ūkininkų kreditingumo;
 - I. kadangi vyrauja kainų nestabilumas rinkoje, kuri dažnai apsunkina stambių platintojų, nustatančių kainas naudojančių gamintojų pažeidžiamumu, dalyvavimas;
 - J. kadangi dėl geografinio išsisklaidymo ūkiai turi kur kas silpnesnes derybų pozicijas maisto produktų tiekimo grandinėje negu kiti rinkos dalyviai ir tai ypač būdinga mažiesiems ūkiams;
 - K. kadangi mažiesiems ūkiams tenka ypatingas vaidmuo palaikant nacionalinę gamybą ir stiprinant ekonomiką bei išlaikant kalnų teritorijų, mažiau palankių ūkininkauti vietovių ir atokiausių regionų gyvybingumą;
 - L. kadangi pagrindinė žemės ūkio užduotis yra gaminti maistą ir kadangi skirstant pagalbą pajamoms remti esama didelių skirtumų tarp šalių, gamintojų ir ūkių, taip pat kadangi gamybos sistemų sugriovimas daro tiesioginį neigiamą poveikį įvairioms valstybėms narėms ir dėl to labai sustiprėjo kai kurių iš jų priklausomybė apsirūpinant maistu ir kilo pavojus jų apsirūpinimo maistu savarankiškumui;
 - M. kadangi mažieji ūkiai atlieka ne vien gamybos funkcijas, bet ir itin svarbias funkcijas teikdami viešąsias gėrybes: kadangi šis jų vaidmuo apima funkcijas, susijusias su gamtos ir kraštovaizdžio apsauga, socialiniais ir kultūriniais aspektais;
 - N. kadangi mažieji ir šeimos ūkiai labai svarbūs siekiant sustabdyti ir pakeisti dabartinę biologinės įvairovės, nuo kurios priklauso žmonių ir gyvūnų mityba, mažėjimo tendenciją;
 - O. kadangi mažiau palankių ūkininkauti vietovių koncepcijos keitimas remiantis vien tik fizinėmis savybėmis grindžiamas ribotu požiūriu, dėl kurio gali būti sudaromos netolygios sąlygos;
 - P. kadangi dėl rinkos reguliavimo priemonių panaikinimo gerokai padidėjo mažųjų ūkių problemos, visų pirma pajamų ir gamybos kainų aspektais;
 - Q. kadangi šeimų, gyvenančių iš darbo mažuosiuose ūkiuose, pajamų ir gyvenimo lygis yra daug žemesnis negu stambių ūkininkų, nes dėl didžiųjų platinimo grandinių nebeveikia daugelis vietinių rinkų;
 - R. kadangi kiekvienas ūkininkas turi gauti tinkamas pajamas, visų pirma parduodamas

- savo produkcija, ir kadangi ūkininkų pajamos yra labai svarbi tema siekiant gerinti Europos Sąjungos mažųjų ūkių padėtį;
- S. kadangi mažieji ūkiai daugelyje regionų užtikrina pragyvenimo šaltinį šeimoms, neturinčioms galimybės rasti kitų pajamų šaltinių;
 - T. kadangi nauja BŽŪP nesiūlo jokio sprendimo, kaip ištaisyti padėtį, atsižvelgiant į tai, kad neužtikrinamos rentabilios šeimos ir mažuosiuose ūkiuose gaminamų maisto produktų kainos ir kad didžiosios maisto perdirbimo ir platinimo grandinės daro didelį komercinį spaudimą mažindamos gamybos kainas ir taip sudarydamos labai nepalankias sąlygas mažiesiems ir vidutiniams ūkiams žemės ūkio prekybos srityje;
 - U. kadangi smulkiesiems ūkininkams sunku gauti finansinę paramą, nes jie gali, pavyzdžiui, susidurti su sunkumais siekdami gauti finansavimą pagal Sąjungos programas todėl, kad negali atitikti savojo įnašo ir (arba) reikiamo pajėgumo reikalavimų, taikomų nustatant tinkamumą paramai gauti, arba dėl savo mažo ar visiškai jokio kreditingumo;
 - V. kadangi ypatingą dėmesį taip pat reikėtų skirti mažiesiems ūkiams atokiausiuose regionuose, nes jie savo veiklą vykdo patirdami dvigubą spaudimą;
 - W. kadangi daugeliui mažųjų ūkių labai svarbios pajamos iš papildomos ir šalutinės veiklos; kadangi mažiesiems ūkiams tenka ypatingas vaidmuo išlaikant gyvybingumą tam tikruose regionuose, kaip antai kalnų teritorijose, mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse ir atokiausiuose regionuose, jau nekalbant apie regionus, kuriuose dėl geografinių ir morfologinių suvaržymų žemės ūkis yra viena iš nedaugelio ekonomiškai tvarių veiklos rūšių;
 - X. kadangi tam tikrų rūšių mažieji ūkiai, kaip antai natūriniai ūkiai, apsaugo nuo visiško skurdo teikdami bent menką maisto ir pajamų lygį;
 - Y. kadangi valstybės narės dažnai sudaro pernelyg dideles biurokratinės kliūtis, o kai kurių mažųjų ūkių savininkai neturi reikalingų išteklių ir patirties, kad galėtų veiksmingai atlikti reikalaujamas administracines procedūras;
 - Z. kadangi tam tikri smulkesni žemės ūkio gamintojai, pavyzdžiui, bitininkai, arba neturi žemės, arba jos nedirba, todėl jiems negali būti taikoma paramos smulkiesiems ūkininkams schema;
1. mano, kad mažieji ūkiai Europos žemės ūkio sektoriaus ateičiai svarbūs strateginiu požiūriu;
 2. ragina valstybes nares ir Komisiją imtis reikiamų veiksmų pagal naują bendrą žemės ūkio politiką ir nustatyti tikslus laikotarpiui po 2020 m., pagal kuriuos būtų daugiau atsižvelgiama į specifinius mažųjų ūkių šeimos ūkių, kurie yra svarbi Europos žemės ūkio modelio dalis ir daugiafunkcės kaimo vietovių plėtros bei apskritai tvarios regionų plėtros pagrindas, poreikius;
 3. laikosi nuomonės, kad mažųjų ūkių skaičiaus ribojimo nustatymas turėtų neigiamo

- poveikio; atsižvelgdamas į tai, ragina valstybes narės rasti tinkamus sprendimus ir parengti mažųjų ūkių plėtros modelius atsižvelgiant į konkrečios valstybės žemės ūkio specifiką ir regioninius skirtumus, siekiant didinti mažųjų ūkių konkurencingumą ir pelningumą, kurti darbo vietas ir sustabdyti gyventojų skaičiaus mažėjimą kaimo vietovėse;
4. pasisako už tai, kad žemės ūkio ir maisto gamybos sektoriai nebebūtų paliekami rinkos ir konkurencijos dėsniams ir kad rinkose būtų įdiegiami reguliavimo ir intervencijos mechanizmai, siekiant užkirsti kelią kainų svyravimų didėjimui ir koncentracijos procesui, dėl kurio lieka veikti tik labai nedaug įmonių;
 5. kadangi rinkos reguliavimo priemonės, tokios kaip kvotos ir gamybos teisės, yra absoliučiai būtinos ir jos turi būti pritaikytos kiekvienai valstybei narei atsižvelgiant į jos maisto poreikius ir santykinę gamybos pajėgumų būklę, siekiant padėti plėtoti pajėgumus blogiausioje padėtyje esančioms valstybėms narėms;
 6. reikalauja, kad būtų išsaugoti pieno ir cukraus gamybos kvotų režimai – šios kvotos turi būti pritaikytos prie kiekvienos valstybės narės poreikių ir lygio, susijusio su gamybos pajėgumais; reikalauja, kad būtų išlaikomos vynuogynų sodinimo teisės ir specialios tvarkos nustatymas regionuose, kuriuose vynininkystė yra vyraujanti veikla; pritaria tam, kad būtų sukurti kvotų režimai kituose sektoriuose, jei paaiškėja, kad jų reikia tam, kad būtų užtikrinamas proporcingas gamybos paskirstymas skirtingose valstybėse narėse;
 7. pabrėžia, kad būtina priešintis intensyvios į eksportą nukreiptos gamybos modeliams ir pirmenybę teikti regionų ir vietos lygmens gamybai ir vartojimui, o tam reikia keisti požiūrį į energiją ir aplinką, teikti pirmenybę tam, kad žemė priklausytų vietos bendruomenėms, nes taip galima veiksmingai užtikrinti maisto kokybę ir apsirūpinimo maistu saugumą;
 8. mano, kad mažiau palankių ūkininkauti vietovių koncepcijoje reikėtų atsižvelgti ne tik į fizinius, bet ir į socialinius ir ekonominius požymius;
 9. mano, kad būtina skubiai imtis priemonių gyventojų išvykimo iš kaimo ir gyventojų skaičiaus mažėjimo kaimo vietovėse procesui sustabdyti; todėl ragina valstybes narės, taip pat panaudojant turimas atitinkamų ES fondų lėšas, kaimo vietovėse tikslingai remti infrastruktūrą, švietimą, medicinos priežiūros ir slaugos galimybes, vaikų ugdymą, prieigą prie interneto, mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) steigimą ir plėtrą, siekiant užtikrinti vienodas gyvenimo sąlygas mieste ir kaimo regionuose; rekomenduoja didžiausią dėmesį skirti ilgalaikių ateities perspektyvų jauniems, išsilavinusiems žmonėms ir moterims kūrimui;
 10. pasisako už tai, kad pagal nacionalines paramos schemas smulkiesiems ūkininkams būtų sukurtos investicijų rėmimo programos, kurių apimtis būtų nustatyta procentais pagal atitinkamo nacionalinio žemės ūkio sektoriaus dalį, kurią sudaro smulkieji ūkininkai, ir kuriose būtų numatytos labai supaprastintos procedūros;
 11. palankiai vertina pagal pirmąjį naujosios BŽŪP ramstį įdiegtą paramos smulkiesiems ūkininkams schemą; tačiau mano, kad buvo tikrai supaprastinta perdavimo forma, o

mažos tiesioginių išmokų normos nesuteikia plėtros galimybių, tad šių veiksmų ir toliau nepakanka ES smulkiųjų ūkininkų padėčiai pagerinti;

12. pasisako už tai, kad užbaigiant BŽŪP reformą būtų galutinai nustatyta pareiga taikyti moduliaciją ir didžiausias ribas pagalbai nuo 10 000 EUR, palaipsniui didinant iki 100 proc. sumoms, viršijančioms 100 000 EUR, ir kad taip sutaupytos sumos būtų panaudotos visiems ūkininkams užtikrinti 1 000 EUR minimalią pagalbą;
13. ragina valstybes nares apsvarstyti rinkos reguliavimo priemones, kuriomis būtų galima užtikrinti teisingų kainų įgyvendinimą smulkiesiems ūkininkams;
14. pasisako už tai, kad būtų sukurta didžiausios tarpininkų maržos tvarka, kuri skatintų teisingą ir tinkamą pridėtinės vertės paskirstymą visoje maisto tiekimo grandinėje, kai nustatoma, kad esama didelio disbalanso, ir pagal kurią būtų atsižvelgiama į kainos augintojui pagerinimą, jeigu valstybės narės gali nustatyti įsikišimo į grandinę formas;
15. pasisako už tai, kad būtų įdiegta iš ES lėšų finansuojama viešoji ūkininkų draudimo sistema, siekiant užtikrinti minimalias pajamas nuo stichinių nelaimių, įskaitant miškų gaisrus, ligas ir kenkėjų užkratą, nukentėjusiems ūkininkams;
16. mano, kad sprendžiant mažųjų ūkių problemas turi būti įtraukta ne tik BŽŪP, bet ir kitos ES politikos sritys, be kita ko, sanglaudos politika, kad pagerėtų techninė infrastruktūra ir kaimo vietovių gyventojai galėtų lengviau naudotis viešosiomis paslaugomis, o iš Europos socialinio fondo išteklių reikia finansuoti bendruomeninius ir socialinius veiksmus, susijusius su socialine įtrauktimi, švietimu, mokymu ir žinių perdavimu;
17. ragina imtis veiksmų, kuriais būtų skatinama veiksmingai naudoti tam tikriems regionams būdingas tradicines žemės ūkio augalų veisles ir kovojiama su žemės ūkio produkcijos standartizacija, atsiradusia dėl eksporto, ir intensyviais ūkininkavimo būdais, taip pat būtų skatinama mažo ir vidutinio masto gamyba, skirta vietos ir regionų rinkoms ir vartojimui;
18. mano, kad reikėtų sukurti mechanizmą, kuris suteiktų mažiesiems ūkiams galimybę teikti daugiametes paraiškas tiesioginėms išmokoms gauti, kurios būtų atnaujinamas tik tada, jei ūkyje įvyktų permainų;
19. pabrėžia, kad dėl savanoriško paramos smulkiesiems ūkininkams schemos pagal pirmąjį BŽŪP ramstį pobūdžio būtina peržvelgti visas pagal antrąjį ramstį numatytas paramos smulkiesiems gamintojams galimybes ir jas taikyti;
20. atkreipia dėmesį į spaudimą didinti žemės ūkio paskirties žemės kainas, kuris atsirado dėl būsimo nekilnojamojo turto rinkos reguliavimo panaikinimo naujosiose valstybėse narėse ir dėl miestų plėtros; mano, kad labiausiai didėjančias žemės kainas pajus smulkieji ūkininkai;
21. mano, kad, be šių priemonių, labai svarbu rasti būdą, kaip veiksmingai remti smulkiuosius žemės ūkio gamintojus, kurių veikla ir gaminiai nesusiję su žemės ūkio paskirties žemės nuosavybės turėjimu ar jos naudojimu;

22. neigiamai vertina tai, kad skirstant pagalbą pajamoms tarp šalių, gamintojų ir ūkių esama didelių skirtumų; reikalauja iki dabartinės 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos pabaigos juos pašalinti;
23. rekomenduoja nustatyti lengvatų taisykles, kad būtų parengta ir įgyvendinta atveju, kai valstybės narės susiduria su didelio ir nuolatinio balanso deficito žemės ūkio produktų sektoriuje problema, taikoma privalomų nacionalinės produkcijos platinimo sistema, kurioje importas būtų tik kaip priemonė nacionalinei produkcijai papildyti;
24. primena viešųjų ir (arba) bendruomeninių struktūrų reikšmę atšaukiant gaminius, be kita ko, bunkerių, bendrai naudojamų melžimo aikštelių, skerdyklų, kondicionavimo įrenginių, džiovinimo įrenginių, kaip priemonių smulkiųjų ūkininkų pajamoms užtikrinti, ir mano, kad jas reikėtų vėl įtraukti;
25. reikalauja kiekvienoje teritorijoje išsaugoti viešąsias paslaugas ir infrastruktūras, kurios yra reikalingos žemės ūkio plėtrai ir siekiant apsaugoti mažuosius ūkius;
26. dar kartą atkreipia dėmesį į didelius skirtingose valstybėse narėse skiriamų žemės ūkio subsidijų skirtumus ir į blogesnę naujųjų valstybių narių padėtį;
27. ragina valstybes nares nustatyti tinkamas finansines priemones, kaip antai mikrokreditai, paskolų palūkanų normų subsidijos, finansinė nuoma, pirmųjų įmokų sumokėjimas ar kredito garantijos;
28. pabrėžia, kad mažieji ūkiai turi laikytis geros žemės ūkio praktikos reikalavimų ir ypač ES bei nacionalinių reikalavimų, visų pirma žemės ūkio gamybos aspektu, ir kad vartotojų ir aplinkos apsauga yra itin svarbi, todėl mažųjų ūkių savininkai privalo turėti būtinąją kvalifikaciją; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares apsvarstyti, kaip būtų galima užtikrinti, kad mažųjų ūkių savininkai galėtų visuotinai įgyti šią būtinąją kvalifikaciją ir kaip ją būtų galima pritaikyti prie jų poreikių;
29. ragina geriau pritaikyti nemokamą konsultavimą prie mažųjų ūkių reikmių, supaprastinti procedūras, susijusias su informavimu, mokymu, rizikos vertinimu ir sveikatos priežiūra, informavimo kampanijų rengimu, dalijimosi geriausia patirtimi trumpo maisto produktų tiekimo grandinės srityje, techninės pagalbos teikiant paraiškas ES paramai gauti užtikrinimu, taip pat konsultavimu, siekiant padėti mažiesiems ūkiams pritaikyti savo gamybinės veiklos profilį pagal gamybos pajėgumus ir aplinkos teikiamas galimybes;
30. pritaria tam, kad mažieji ūkiai savanoriškai jungtųsi į organizacijas, gamintojų grupes arba kooperatyvus ir kad būtų įgyvendinamos bendros rinkodaros programos; mano, kad visoms mažųjų ūkių bendradarbiavimo formoms – kooperatyvams, gamintojų organizacijoms ar bendram gamybos išteklių, pvz., mašinų, naudojimui – pagal ES ir nacionalines priemones turėtų būti teikiama speciali parama;
31. mano, kad mažieji ūkiai, įsikūrę kalnų teritorijose, mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse ir atokiausiuose regionuose, turėtų galėti naudotis susietąja parama, pvz., auginti gyvuliams, jei jie atlieka ir tam tikras aplinkos funkcijas;

32. mano, kad žemės ūkio veikla labiau nei bet kada turi strateginės svarbos, ir tam visos valstybės narės turėtų skirti atitinkamą dėmesį ieškodamos būdų sudaryti smulkiesiems ūkininkams sąlygas tęsti savo veiklą, kad būtų galima pasiekti žemės ūkio produktų kainų ir gamybos išlaidų pusiausvyrą;
33. ragina valstybes nares į savo programas, vykdomas pagal I ir II ramsčius, įtraukti mažiesiems ūkiams skirtas paprogrames ir priemones;
34. rekomenduoja išplėsti ūkių apskaitos duomenų tinklo (ŪADT) taikymo sritį, kad būtų galima tirti mažųjų ūkių padėtį, BŽŪP įtaką jiems ir planuoti jų plėtrą;
35. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

Or. pt